

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

Zyra Kombëtare e Auditimit
Nacionalna Kancelarija Revizije
National Audit Office

Br. Dokumenta: 23.15.1-2017-08

IZVEŠTAJ REVIZIJE
O GODIŠNJEM FINANSIJSKIM IZVEŠTAJIMA
REGULATORNOG UREDA ZA ENERGIJU
ZA GODINU ZAVRŠNO SA 31 DECEMBROM 2017

Priština, Juni 2018

Nacionalna Kancelarija Revizije Republike Kosovo je najviša institucija ekonomske i finansijske kontrole, koja prema Ustavu i zakonima zemlje uživa funkcionalnu, finansijsku i operativnu nezavisnost. Nacionalna Kancelarija Revizije obavlja revizije regularnosti i performanse i za svoj rad odgovara Skupštini Kosova.

Naša misija je da preko kvalitetnih revizija ojačamo polaganje odgovornosti u javnoj upravi za efektivno, efikasno i ekonomsko korišćenje nacionalnih resursa.

Mi obavljamo revizije u skladu sa međunarodno priznatim standardima revizije u javnom sektoru i sa najboljim evropskim praksama.

Izveštaji Nacionalne Kancelarije Revizije na direktan način promovišu odgovornost javnih institucija pošto pružaju održivu osnovu za zahtevanje odgovornosti od strane menadžera svake budžetske organizacije. Tako mi povećavamo poverenje u trošenju javnih fondova i odigravamo aktivnu ulogu u obezbeđivanju interesa poreskih obveznika i ostalih interesnih strana u povećanju javne odgovornosti.

Generalni Revizor je odlučio o revizorskom mišljenju o Godišnjem Finansijskom Izveštaju Regulatornog Ureda za Energiju, u konsultaciji sa Pomoćnikom Generalnog Revizora Valbon Bytyqi koji je nadgledao reviziju.

Izveštaj je rezultat revizije izvršene od strane Vođe revizije Selvete Foniqi, i članice tima Shefkije Beka i Adelina Selmani, pod upravljanjem Rukovodioca Odeljenja Revizije Faruk Rrahmani.

TABELA SADRŽAJA

Opšti sažetak	4
1 Delokrug i metodologija revizije	6
2 Godišnji finansijski izveštaji i ostale obaveze za spoljno izveštavanje	7
3 Finansijsko upravljanje i kontrola	10
4 Napredak u sprovođenju preporuka	14
5 Dobro upravljanje	15
Dodatak I: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR	17
Dodatak II: Napredak u sprovođenju preporuka iz dve prethodne godine.....	20
Dodatak IV: Pismo potvrđivanja	22

Opšti sažetak

Uvod

Ovaj izveštaj rezimira glavna pitanja koja proističu sa revizije Godišnjeg Finansijskog Izveštaja Regulatornog Ureda za Energiju za 2017-god, koji određuje Mišljenje koje je dato od strane Generalnog Revizora. Pregled finansijskog izveštaja za 2017-god je izvršen u skladu sa Međunarodnim standardima revizije Vrhovnih Institucija Revizije. Naš pristup je uključio testiranja i procedure koje su bile potrebne da dođemo do mišljenja u vezi sa finansijskim izveštajem. Pristup koji je primenjen u reviziji, prikazan je u Planu spoljne revizije, dana 25/04/2018.

Naša revizija je fokusirana na:

Rad koji je preduzet od strane Nacionalne Kancelarije Revizije za izvršenje revizije za 2017-god je određen u zavisnosti od kvaliteta unutrašnje kontrole sprovedene od strane menadžmenta Regulatornog Ureda za Energiju.

Nacionalna Kancelarija Revizije ceni saradnju koju je visoki Menadžment i osoblje Regulatornog Ureda za Energiju pružilo tokom procesa revizije.

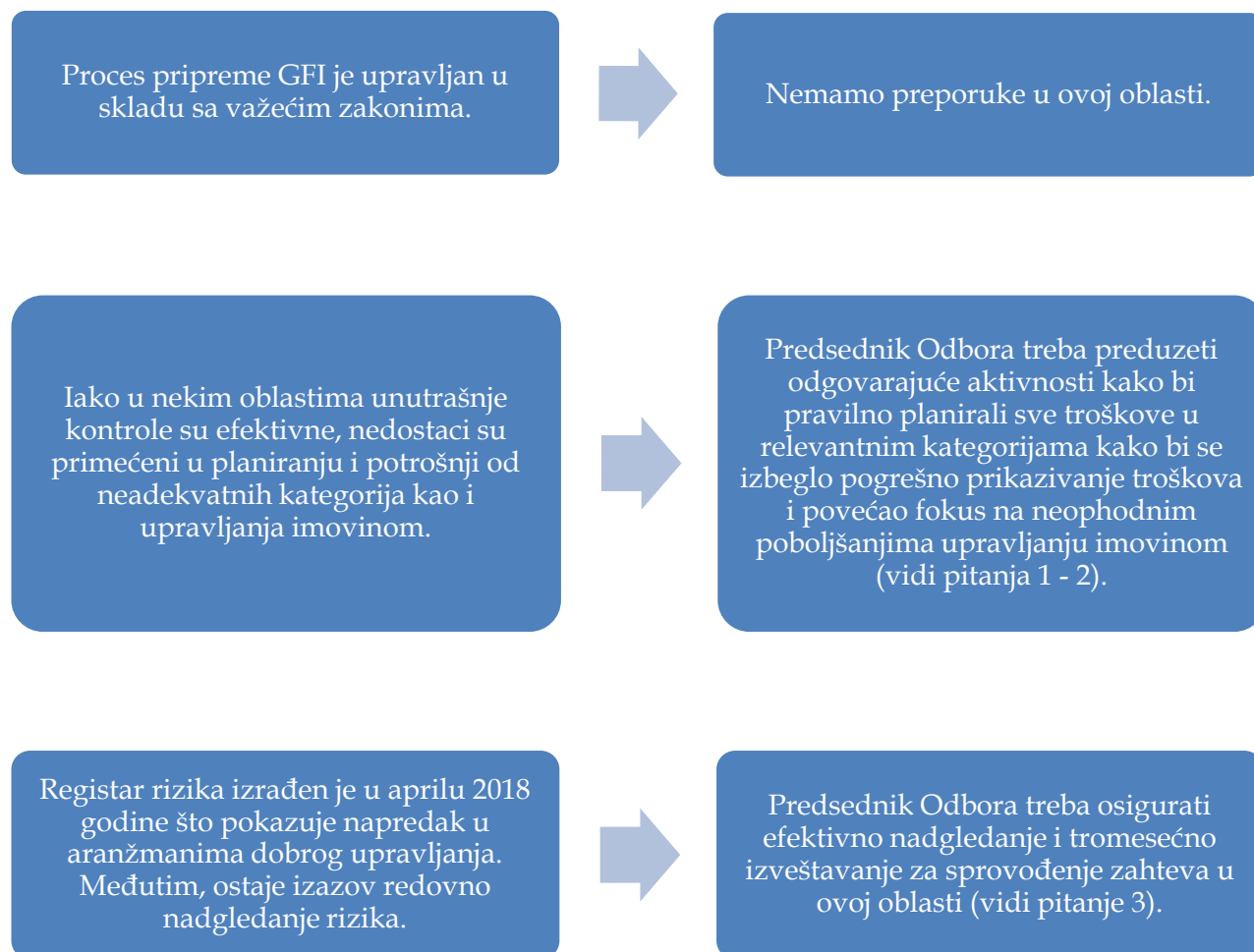
Mišljenje Generalnog Revizora

Ne modifikovano mišljenje

Godišnji finansijski izveštaji za 2017-god *predstavljaju pravilan i istinit prikaz* u svim materijalnim aspektima.

Za detaljnije, vidite Odeljak 2.1 ovog Izveštaja.

Dodatak I, objašnjava različite vrste mišljenja koja se primenjuju od strane Nacionalne Kancelarije Revizije.

Glavni zaključci i preporuke:**Odgovor Predsedavajući Odbora**

Predsedavajući Odbora Regulatornog Ureda za Energiju je uzeo u obzir i složio se sa detaljnim nalazima i zaključcima revizije i obavezao se da će adresirati date preporuke.

1 Delokrug i metodologija revizije

Uvod

Nacionalna Kancelarija Revizije (NKR) je odgovorna za obavljanje revizije regularnosti koje uključuje pregled i procenu finansijskih izveštaja i ostalih finansijskih podataka, kao i davanje mišljenja:

- Da li finansijski izveštaji daju pravilan i istinit prikaz finansijskih računa i pitanja za period revizije;
- Da li su finansijski podaci, sistemi i transakcije u skladu sa važećim zakonima i pravilnicima:
- O prilagođenosti funkcija unutrašnje kontrole; i
- O svim pitanjima koja proističu iz ili se tiču revizije.

Preduzeti rad revizije zasnovan je na proceni rizika za reviziju Regulatornog Ureda za Energiju (u daljem tekstu Saveta). Testirali smo delovanje Agencije o tome do koje se mere možemo osloniti na menadžerskim kontrolama kako bi odredili nivo detaljnih testova, koji su potrebni za obezbeđivanje dokaza koji potkrepljuju mišljenje GR-a.

Odeljci u nastavku pružaju detaljniji sažetak nalaza naše revizije sa posebnim naglaskom na zapažanja i preporuke u svakoj oblasti pregleda.

Naši postupci su uključili pregled unutrašnjih kontrola, sistema računovodstva, nadovezane supstancijalne testove kao i nadovezani aranžmani upravljanja do one mere koje mi smatramo potrebnim za efektivno obavljanje revizije. Nalazi revizije se ne trebaju smatrati kao sveobuhvatno odslikavanje svih slabosti koje mogu postojati, ili svih poboljšanja koje se mogu izvršiti na sistemima i postupcima koji su delovali.

---

2 Godišnji finansijski izveštaji i ostale obaveze za spoljno izveštavanje

Uvod

Naš pregled Godišnjih Finansijskih Izveštaja (GFI-a) Agencije, uzima u obzir usaglašenost sa okvirom izveštavanja kao i kvalitet i tačnost informacija koje su predstavljene u GFI-a. Uzima se takođe u obzir izjava koja je data od strane Glavnog Administrativnog Službenika (GAS) i Glavnog Finansijskog Službenika (GFS), kada se GFI dostavljaju Ministarstvu Finansija (MF).

Izjava o predstavljanju GFI uključuje izvestan broj tvrdnji u vezi usaglašenosti sa okvirom izveštavanja i kvalitetom informacija u okviru GFI-a. Ove tvrdnje imaju za cilj da pružaju sigurnost Vladi da su im pružene sve relevantne informacije radi osiguranja da se može preduzeti postupak revizije.

2.1 Mišljenje Revizije

Ne- modifikovano mišljenje

Revidirali smo GFI Regulatornog Ureda za Energiju za godinu završno sa 31 Decembrom 2017, koji uključuju izveštaj prijema i isplata u gotovom novcu, izveštaj o izvršenju budžeta, obelodanjivanja i ostale prateće izveštaje.

Prema našem mišljenju, Godišnji Finansijski Izveštaji za godinu završno sa 31 decembrom 2017, predstavljaju pravilan i istinit prikaz u svim materijalnim aspektima, u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva za Javni Sektor (prema računovodstvu zasnovanom na gotovom novcu), Zakonom br. 03/L-48 o Upravljanju Javnim Finansijama i Odgovornostima (izmenjen i dopunjen Zakonom br. 03/L-221, Br. 04/L-116, Br. 04/L-194, Zakonom Br. 05/L-063) i Uredbom MF, Br. 01/2017 o Godišnjem finansijskom izveštavanju budžetskih organizacija.

Osnova za Mišljenje

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod dela 'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja'. Verujemo da su dokazi revizije koje smo prikupili dovoljni i odgovarajući za obezbeđivanje osnove za naše mišljenje.

Odgovornost Menadžmenta i osoba koje su odgovorne upravljanjem za GFI

Predsednik Odbora je odgovoran za pripremu i tačno predstavljanje Finansijskih Izveštaja u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva na Javnom Sektoru – modifikovanog Finansijskog Izveštavanja na osnovu Računovodstva Gotovog Novca te je odgovoran za unutrašnje kontrole koje

---

menadžment određuje kao potrebnim za omogućavanje pripreme finansijskih izveštaja bez materijalno pogrešnih prikazivanja koja su uzrokovana bilo usred prevare bilo usred greške. To uključuje primenu Zakona br. 03/L-048 o Upravljanju Javnim Finansijama i Odgovornostima (izmenjen i dopunjen Zakonom br. 03/L-221, Br. 04/L-116, Br. 04/L-194, Zakonom Br. 05/L-063).

Predsednik Odbora je odgovorni za obezbeđivanje praćenje postupka finansijskog izveštavanja Agencije.

Odgovornost Generalnog Revizora za reviziju GFI

Naša je odgovornost da na osnovu naše revizije izrazimo mišljenje o GFI. Revizija je izvršena u skladu sa MSVIR. Ovi standardi zahtevaju da se pridržavamo etičkih zahteva i da planiramo i izvršimo reviziju kako bismo stekli razumnu sigurnost o tome da finansijski izveštaji ne sadrže materijalno pogrešna prikazivanja

Razumna sigurnost je visoki stepen sigurnosti međutim ne garantuje da će revizija koja se vrši u skladu sa MSVIR uvek identifikovati svako materijalno pogrešno prikazivanje koje može postojati. Materijalno pogrešna prikazivanja se mogu pojaviti usled prevare ili greške a smatraju se materijalnim ukoliko, pojedinačno ili u grupi mogu da utiču na odluke koje se donose na osnovu ovih GFI.

Revizija uključuje obavljanje postupaka radi dobijanja dokaza u vezi sa finansijskim informacijama i obelodanjivanjima u GFI. Izabrani postupci zavise od procene revizora, uključujući i procenu rizika od materijalno pogrešnih prikazivanja u GFI kako usled prevare tako usled greške. Tokom procene rizika, revizor uzima u obzir unutrašnje kontrole koje su relevantne za sastavljanje finansijskih izveštaja od strane entiteta, kako bi dizajnirao revizorske postupke koje su odgovarajući za okolnosti entiteta, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efektivnosti unutrašnjih kontrola entiteta.

Revizija uključuje i procenu prikladnosti korišćenih računovodstvenih politika, opravdanost računovodstvenih procena izvršenih od strane menadžmenta, kao i procenu prezentacije finansijskih izveštaja.

2.2 Usklađenosť sa zahtevima za GFI i ostalim zahtevima za izveštavanje

Zahteva se da RUE izveštava u skladu sa određenim okvirom izveštavanja i sa ostalim zahtevima za izveštavanje. Mi smo uzeli u obzir:

- Usklađenosť sa Pravilnikom MF. Br. 01/2017 o Godišnjem Izveštavanju od Budžetskih Organizacija;
- Zahteve ZUJFO br. 03/L-048 (izmenjen i dopunjen Zakonom Br. 03/L-221, Br. 04/L-116, Br. 04/L-194 i Zakonom Br. 05/L-063);
- Usklađenosť sa Finansijskim Pravilom br. 01/2013 i br. 02/2013;
- Akcioni plan za adresiranje preporuka;
- Zahteve Postupaka za Finansijsko Upravljanje i Kontrola;
- Završni Plan Nabavke; i
- Izveštaje o ne izmirenim obavezama.

U kontekstu GFI-a, kod potraživanja primetili smo da su obelodanjene u tačnoj vrednosti, ali da se u koloni 2017 godine prikazuju samo potraživanja tekuće godine. Pošto su obelodanjeni u tačnoj vrednosti, nećemo ga tretirati kao pitanje.

Svi zahtevi za izveštavanje kao u kontekstu GFI-a tako i spoljnog izveštavanja ispunjeni su sa dobrom kvalitetom i mi nemamo neko pitanje za pokretanje.

Preporuke

Nemamo preporuke u vezi sa GFI.

3 Finansijsko upravljanje i kontrola

Uvod

Naš rad u vezi sa Finansijski Upravljanjem i Kontrolom (FUK), odražava detaljni rad koji je preduzet o sistemima prihoda i troškova u budžetskim organizacijama. Posebno je u fokusu revizije bilo i upravljanje budžetom, pitanja nabavke kao i ljudski resursi kao i imovina i obaveze.

Zaključak o Finansijskom Upravljanju i Kontroli

U kontekstu finansijskih sistema, kontrole nad troškovima su uglavnom odgovarajuće, međutim niz oblasti zahtevaju daljne poboljšanje.

U 2017 godini, RUE je imao izvršenje budžeta od 87%, gde izvršenje bila 11% niže nego u prethodnoj godini.

Nedostaci su takođe identifikovani kod planiranja i trošenja od neadekvatnih kategorija, kao i upravljanju imovinom koji zahtevaju poboljšanje i veći fokus od strane menadžmenta. Takođe, izazov ostaje realizacija planiranih kapitalnih projekata.

3.1 Planiranje i izvršenje budžeta

Pregledali smo izvore budžetskih sredstava, potrošnju sredstava i prikupljeni prihodi prema ekonomskim kategorijama. To je prikazano na sledećoj tabeli:

Tabela 1. Izvori budžetskih fondova (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet ¹	2017 Izvršenje	2016 Izvršenje	2015 Izvršenje
Izvori Fondova:	768,316	684,516	592,128	678,711	544,150
Grant Vlade -Budžet	768,316	684,516	592,128	678,711	544,150

Odlukom Vlade², završni budžet je u poređenju sa prethodnim budžetom smanjen za 83,800€. Ovo smanjenje je bilo u plate i dnevnice 25,000€ i kapitalne investicije 58,800€.

Za projektat "Oprema Informacione Tehnologije - Server" u iznosu od 58,800, sredstva su smanjena od strane Vlade jer Centralna Agencija za Nabavke (CJN) nije uspela da dovrši procedure nabavke uprkos činjenici da je RUE pokrenuo zahtev na vreme.

¹ Završni Budžet - odobreni budžet od strane Skupštine koji je kasnije prilagođen od strane Ministarstva Finansija

² Odlukom Vlade br.01/21 od datuma 22/12/2017.

U 2017 godini, RUE je potrošio 87% završnog budžeta ili 592,128€. U nastavku daju se objašnjenja o trenutnoj poziciji.

Tabela 2. Potrošnja fondova prema ekonomskim kategorijama (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2017 Izvršenje	2016 Izvršenje	2015 Izvršenje
Trošenje fondova prema ekonomskim kategorijama:	768,316	684,516	592,128	678,711	544,150
Plate i Dnevnice	476,184	451,184	416,031	442,487	336,277
Roba i Usluge	199,332	199,332	149,256	176,577	189,001
Komunalije	22,000	22,000	18,196	17,119	18,872
Kapitalne Investicije	70,800	12,000	8,645	42,528	-

Objašnjenja o promenama u budžetskim kategorijama su date u nastavku:

- Završni Budžet za kategoriju plate i dnevnice je potrošen 92%. Fond sredstva od 35,153€ ostao nepotrošen iz činjenice da tokom godine nisu imenovani tri članova odbora od strane Skupštine, kao i službenik koji je otpustio rad;
- Budžet za kategoriju robe i usluge potrošen je 75%. Nizak nivo potrošnje u ovoj kategoriji bio je rezultat toga da neki ugovori i potrošnje bili niži od planiranja. Isto tako, na ovom nivou uticalo je da neki planiranih troškovi aktivnosti nisu nastali kao rezultat ne kompletiranja Odbora; i
- Kapitalne investicije su potrošene 72% u odnosu na završni budžet. Međutim, ovaj nizak nivo opravdava činjenicom da je projekat ostvaren, ali po nižoj ceni od budžetiranja.

Iz ove analize primećuje se da niska performansa u velikoj meri bila uticana od spoljnih partnera kao što su Skupština i CAN.

Pitanje 1 - Neadekvatna klasifikacija troškova

Nalaz "Projekat za opremu informacione tehnologije - Licenca" bio je budžetiran i isplaćen u iznosu od 8,644€ od kapitalnih investicija. Ove licence nisu kapitalni troškovi prema roku i trebalo ih budžetirati i platiti iz kategorije robe i usluga.

Rizik Klasifikacija i isplata troškova od neadekvatne ekonomske kategorije utiče na precenjivanje i/ili potcenjivanje odgovarajućih kategorija troškova. Kao rezultat, njihova prezentacija u finansijskim izveštajima nije ispravno.

Preporuka 1 Predsednik Odbora treba da obezbedi da se preduzmu konkretne akcije kako bi troškovi bili planirani i realizovani iz adekvatnih ekonomskih kategorija, kako bi se omogućilo njihovo realno izveštavanje u skladu sa računovodstvenim standardima javnog sektora u skladu sa računovodstvenim planom.

3.2 Prihodi

Prihodi koji su realizovani tokom 2017 godine iznosili su 1,412,853 €, što je niže od prethodne godine kada su bili 1,573,000€. Ovi prihodi se odnose na godišnje naknade za izdavanje dozvola za generisanju grejanja, godišnja taksa licenciranja za generisanje električne energije, porez na uvozu energiju i zahtev za razmatranje aplikacije za odobrenje za izgradnju generisanih kapaciteta. Prihodi koje prikuplja RUE se deponuju u Budžetu Kosova.

Preporuke

Nemamo preporuke u ovoj oblasti.

3.3 Plate i dodaci

Plate i dodaci se isplaćuju putem jednog centralizovanog sistema kojim upravlja Ministarstvo Javne Uprave (MJU) i MF. Kontrole koje operišu na nivou RUE-a se odnose na kontrolu plaćanja svakog meseca, verifikaciju mogućih promena, pregled budžeta za ovu kategoriju i poravnanja sa Trezorom.

Završni budžet za plate i dnevnice bio je 451,184€, a troškovi 416,032€. One se odnose na plate Upravnog Odbora, stručnog osoblja i administracije.

Preporuke

Nemamo preporuke u ovoj oblasti.

3.4 Upravljanje osobljem

Odobreni broj zaposlenih u RUE bio je 33, dok je trenutni broj na kraju godine po GFI-u bio 29 zaposlenih, uključujući i članove Odbora. Slobodne pozicije odnose se na istek mandata tri člana Odbora, i jedan službenik koji je napustio posao.

Preporuke

Nemamo preporuke u ovoj oblasti.

3.5 Robe i usluge, kao i komunalije

Završni budžet za robe i usluge uključujući i komunalije je bio 221,232€. Sa tog budžeta je potrošeno 167,451€. One se odnose uglavnom na: troškovi za kiriju, troškovi za službena putovanja, ostale usluge i komunalije.

Preporuke

Nemamo preporuke u ovoj oblasti.

3.6 Kapitalna i ne kapitalna imovina

Prema GFI i računovodstvenim registrima neto vrednost kapitalne imovine je bio 52,457€, a vrednost ne kapitalne imovine bio 31,803€, kao i zaliha 8,470€.

Pregledali smo da li je proces upisivanja i način vođenja evidencija bio u skladu sa zahtevima pravila MF-Br. 02/2013 o upravljanju ne-finansijskom imovinom budžetskih organizacija, procesu inventarizacije, obezvređivanje i fizičkog postojanja imovina.

Pitanje 2 – Slabosti kod upravljanja imovinom

Nalaz

Kod upravljanja imovinom identifikovali smo sledeće nedostatke:

- Uredba o upravljanju imovinom zahteva da se ne-kapitalna imovina i zalihi registruju u sistemu "e-imovina". RUE još uvek nema u funkciji sistem e-Imovina, uprkos tome što je uputio zahteve MJU-u za funkcionalizaciju ovog sistema. U nedostatku ovog sistema, registar imovine ispod 1.000 evra vodi se u Excelu;
- Prema propisima o upravljanju imovinom, izveštaj o inventarizaciji treba da se izvrši pre pripreme GFI-a kako bi se uporedio stanje od inventarizacije sa stanjem u registrima imovine. Komisija je izvršila na vreme inventarizaciju, ali nije izvršena harmonizacija inventarisanih imovina sa registrima ne finansijske imovine; i
- Upravljanje vozilima definisano je Pravilnikom o upotrebi službenih vozila RUE-a, kojim se propisuje da za svako zvanično putovanje treba voditi evidenciju kilometraže vozila. Mi smo verifikovali da za sva četiri vozila koja su bila u upotrebi, kilometri nisu zabeleženi.

Rizik

Prethodno identifikovani nedostaci odražavaju slabosti kod upravljanja imovinom i izlažu imovinu riziku od gubitka ili lošeg upravljanja. Takođe, evidentiranje ne-kapitalne imovine u Excel-u, kada postoji mogućnost promena u bilo kom trenutku bez ostavljanja traga, povećava rizik da proizvedene informacije za GFI budu netačne i nepotpune.

Preporuka 2

Predsedavajući Odbora treba da obezbedi aktivno nadgledanje nad osobljem koji se bavi upravljanjem imovinom, uključujući i nastavak napora sa MJU u cilju funkcionalizacije sistema e-Imovine. Takođe treba osigurati vođenje evidencije vozila i usklađivanje imovine između registra od inventarizacije sa registrima imovine.

3.7 Potraživanja

Potraživanja se odnose uglavnom na obaveze dužnika u pogledu godišnje takse za licenciranje i takse na uvezenu energiju. Krajem 2017 godine potraživanja su iznosila 67,580€.

Vrednost potraživanja je prilično visoka, ali najveći deo ove vrednosti od 46,243€ pripada tekućoj godini i rezultat je činjenice da fakturisanja 2017 godine pripadaju novembru do decembru. Ostatak od 21,337€ sastoji se od prenesenih bilanca iz 2010 godine, gde najveći deo od 19,837€ pripada Termokosu.

RUE, razvio komunikacije sa Termokosom, gde je deo potraživanja prikupljeno, međutim ostaje izazov potpuno prikupljanje. Vredi napomenuti da od 2015 godine RUE ne fakturira Termokos, već nakon funkcionalizacije toplote sa primenom koogeneracije ovo se fakturira Kosovo B, za proizvodnju energije.

Preporuke

Nemamo preporuke u ovoj oblasti.

3.8 Neizmirene obaveze

Izveštaj neizmirenih obaveza prema snabdevačima je na kraju 2017 godine je bio u iznosu od 8,054€. Ove obaveze su prenete za isplatu u 2018 godini, koje su uglavnom bile obaveze od kraja godine.

Preporuke

Nemamo preporuke u ovoj oblasti.

4 Napredak u sprovođenju preporuka

Naš izveštaj revizije za GFI-a RUE-a za 2016 godinu, rezultirao je sa pet glavnim preporukama. RUE je pripremio akcioni plan, gde je predstavio detalje aktivnosti kako će sprovođiti date preporuke. Od pet datih preporuka tri su sprovođene, jedna je na procesu i jedna još nije sprovođena.

A za 2015 godinu, revizorski izveštaj rezultirao sa pet preporuka, od kojih četiri su prenesene za sprovođenje u 2017 godini. Od prenesenih preporuka, dve su sprovođene, jedna je na procesu i jedna nije sprovođena. Preporuka koja nije sprovođena odnosi se na upravljanje imovinom koja je tretirana i na ovom izveštaju kod pitanja 2.

Za detaljniji opis preporuka i kako su one tretirane pogledajte Dodatak II.

Preporuke

Nemamo preporuke u ovoj oblasti.

---

5 Dobro upravljanje

Uvod

Dobro upravljanje podrazumeva osnovna načela polaganja odgovornosti, efektivnost kontrole, upravljanje rizicima, nezavisnost unutrašnje revizije, koordinaciju NKR a unutrašnjom revizijom i dobrim upravljanjem javnom imovinom.

Ključan pokazatelj u podršci efektivnog upravljanja je i sprovođenje preporuka revizije jer to pokazuje do koje mere menadžment preduzima radnje za poboljšanje postojećih procesa i kontrole. Nivo ispunjavanja zahteva FUK od strane budžetskih organizacija se nadzire i preko popunjavanja upitnika samo-ocenjivanja koji se popunjavaju od strane svih BO, a na kraju godine se podnose MF.

Posebne oblasti našeg pregleda u vezi sa dobrim upravljanjem bile su i proces polaganja odgovornosti i upravljanje rizicima, dok su ostale komponente tretirane u okviru gore navedenih poglavlja ili pod-poglavlja ovog izveštaja.

Opšti zaključak o upravljanju

RUE je razmotrio zakonske uslove predviđene pravilima FUK-a i blagovremeno završio samo ocenjivanje. Takođe je blagovremeno pripremio plan za sprovođenje preporuka i uspeo je da sprovodi većinu njih.

Uprkos postignutog napretka, smatramo da neki aspekti upravljanja u okviru RUE zahtevaju dalja poboljšanja kao što su upravljanje rizikom i nadgledanje rizika. U aprilu 2018 godine, pripremljen je registar rizika, uz funkcionalizaciju Odbora. Ostaje izazov upravljanje i nadgledanje registra rizika u tromesečnim periodima.

5.1 Sistem unutrašnje revizije

Prema AU br. 23/2009 o osnivanju i funkcionisanju Jedinice za Unutrašnju Reviziju (JUR), RUE ne ispunjava kriterijume za osnivanje ove jedinice.

Preporuke

Nemamo preporuke u ovoj oblasti.

5.2 Menadžersko izveštavanje, polaganje odgovornosti i upravljanje rizikom

Za dobro planiranje redovnog nadzora aktivnosti i za omogućavanje efektivnog odlučivanja, menadžmentu je potrebno da poseduje redovne izveštaje. Polaganje odgovornosti kao proces je

---

---

ujedno i prihvatanje odgovornosti, održavanje osoba odgovornim za njihove radnje kao i za obelodanjivanje rezultata na transparentan način. A, upravljanje rizikom je proces koji se tiče identifikovanja, analize, procene i radnji/mera menadžmenta da kontroliše i da reaguje prema rizicima koji dovode u opasnost organizaciju.

Proces unutrašnjeg izveštavanja u RUE funkcioniše prema lancu odgovornosti i prema zakonu i organizacionoj strukturi. menadžment je uspostavio komunikacijske linije i informiše se putem mesečnog izveštavanja o operativnim i finansijskim aktivnostima organizacije. Do maja 2017 godine sastanci Odbora praćeni su zapisnicima, a nakon tog datuma, istekom mandata predsedniku Odbora, on nije bio funkcionalan, jer su bili samo dva člana Odbora. Odbor nije kompletiran do marta 2018 godine.

Takođe, postoje i tromesečnih finansijskih izveštavanja, i izveštavanja na osnovu zakonskih zahteva.

Pitanje 3 – Slabosti kod upravljanja rizikom

Nalaz RUE za 2017 godinu nije izradio registar rizika kako to zahtevaju pravila FUK-a. S funkcionalizacijom Odbora, u aprilu 2018 godine registar je izrađen. Ostaje izazov efikasno upravljanje i nadgledanje rizika u smislu ažurnosti i obezbeđivanja da se preduzimaju mere za sprečavanje i ublažavanje rizika.

Rizik Nedostatak efikasnog i sveobuhvatnog upravljanja rizikom sprečava pravovremene odgovore na rizike sa kojima se suočava organizacija, bilo da se radi o unutrašnjem ili spoljnom okruženju. To jer pro-aktivne akcije koje su potrebne za sprečavanje ili izbegavanje takvih rizika neće biti preduzete na planiran i sistematski način.

Preporuka 3 Predsednik Odbora treba da obezbedi da registar rizika koji je izrađen 2018 godine efikasno nadgleda i ažurira na tromesečnoj osnovi za sprovođenje zahteva u ovoj oblasti, u cilju sprečavanja i ublažavanja rizika.

Ovaj Izveštaj je prevod sa originalne verzije na albanskom jeziku. U slučaju nedoslednosti provladava verzija na albanskom jeziku.

Dodatak I: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR

(odlomak od MSVIR 200)

Vrsta mišljenja

147. Revizor treba da izrazi **jedno ne-modifikovano mišljenje revizije ukoliko** se zaključi da su finansijski izveštaji pripremljeni, sa svih materijalnih gledišta u skladu sa važećim finansijskim okvirom.

Ukoliko revizor zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalnih grešaka, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalnih grešaka, revizor treba da izmeni mišljenje revizije na izveštaju revizora u skladu sa odeljkom "Određivanje vrste modifikacije mišljenja revizora".

148. Ukoliko finansijski izveštaji pripremljeni u skladu sa zahtevima okvira prikazivanja, ne postignu pravično prikazivanje, revizor treba da razmotri pitanje sa menadžmentom, i na osnovu zahteva primenljivog okvira finansijskog izveštavanja i načina na koji je to pitanje rešeno, da odredi da li je neophodno da se izmeni mišljenje revizije.

Modifikacije mišljenja revizije na revizorskom izveštaju

151. Revizor treba da modifikuje mišljenje revizije na revizorskom izveštaju ukoliko se zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalnih grešaka, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalno pogrešnih prikazivanja. Revizori mogu dati tri vrste modifikovanih mišljenja revizije: kvalifikovano mišljenje, protivno mišljenje i odricanje od mišljenja.

Određivanje vrste modifikacije koje se čini revizorskom mišljenju

152. Odluka o tome koja vrsta modifikovanog mišljenja je prikladna, zavisi od:

- prirode pitanja koje je dovelo do modifikacije – što podrazumeva, da li su finansijski izveštaji sadrže materijalno pogrešna prikazivanja ili, u slučaju da je bilo nemoguće prikupiti dovoljno odgovarajućih dokaza revizije, mogu sadržati materijalno pogrešna prikazivanja; i
- sud revizora o rasprostranjenosti uticaja ili mogućih uticaja pitanja na finansijskim izveštajima.

153. Revizor treba da izrazi **kvalifikovano mišljenje ukoliko**: (1) nakon dobijanja dovoljno odgovarajućih i prikladnih dokaza revizije, revizor zaključuje da netačne tvrdnje, pojedinačno ili zajednički, su materijalne, ali nisu rasprostranjene, na finansijskim izveštajima; ili (2) revizor nije bio u stanju da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije na osnovu kojih može da podrži jedno mišljenje revizije, ali zaključuje da uticaj na finansijskim izveštajima bilo kojih neotkrivenih netačnih tvrdnji mogu biti materijalne ali ne i rasprostranjene.

154. Revizor treba da izrazi **protivno mišljenje ukoliko**, nakon dobijanja dovoljno odgovarajućih dokaza revizije, revizor zaključuje da netačne tvrdnje, pojedinačno ili zajednički, su materijalne i rasprostranjene na finansijskim izveštajima.

155. Revizor treba da izrazi **odricanje od mišljenja ukoliko**, pošto nije bio u stanju da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije na osnovu kojih može da podrži mišljenje revizije, revizor zaključuje da uticaj na finansijskim izveštajima bilo kojih neotkrivenih netačnih tvrdnji mogu biti materijalne i rasprostranjene. Ukoliko nakon prihvatanja angažovanja, revizor postaje svestan da je menadžment nametnuo ograničenje na delokrug revizije za koju revizor smatra da će verovatno dovesti do potrebe izražavanja kvalifikovanog mišljenja ili odricanje od mišljenja o finansijskim izveštajima, revizor treba da zahteva od menadžmenta da ukloni to ograničenje.

156. Ukoliko revizor daje modifikovano mišljenje, revizor će takođe modifikovati naslov kako bi odgovarao vrsti izraženog mišljenja revizije. MSVIR 1705 pruža dodatna uputstva o specifičnom jezičnom izražavanju koje će se koristiti kada se izdaje mišljenje i kada se opisuje odgovornost revizora. Takođe sadrži ilustrovane primere izveštaja.

Paragrafi Isticanja Pitanja i paragrafi Ostalih Pitanja na revizorskom izveštaju

157. Ukoliko revizor smatra potrebnim da skrene pažnju na pitanje prikazano ili obelodanjeno na finansijskim izveštajima koja je od velikog značaja za njihovo razumevanje finansijskih izveštaja, ali postoje dovoljno prikladnih dokaza da to pitanje nije materijalno pogrešno prikazano na finansijskim izveštajima, revizor će u revizorskom izveštaju uključiti jedan paragraf o Isticanju Pitanja. Isticanje Pitanja se treba odražavati samo na informaciju prikazanu ili obelodanjenu na finansijskim izveštajima.

158. Paragraf o isticanju pitanja treba:

- da se uključi odmah nakon mišljenja revizije;
- da koristi naslov "Isticanje Pitanja" ili neki drugi prikladni naslov;
- da uključi jasnu referencu na pitanje koje se istiche i da naznači gde se mogu naći relevantna obelodanjivanja na finansijskim izveštajima koja u potpunosti opisuju to pitanje; i
- ukazati da revizorsko mišljenje nije modifikovano u odnosu na istaknuto pitanje.

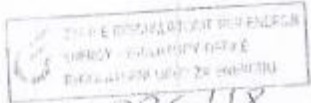
159. Ukoliko revizor smatra neophodnim da komunicira određeno pitanje, osim onih koje su predstavljene ili obelodanjene u finansijskim izveštajima, koja po prosudi revizora je važna za korisniku cilju shvatanja revizije, a pod uslovom da to nije zabranjeno zakonom ili pravilima, treba da se pripremi paragraf sa naslovom "Ostala Pitanja", ili nekim drugim pogodnim naslovom. Ovaj paragraf treba da se pojavi odmah iza mišljenja i nakon svakog pasusa kod Isticanja Pitanja.

Dodatak II: Napredak u sprovođenju preporuka iz dve prethodne godine

Komponenta revizije	Preporuke koje su prenete iz 2015 godine	Sprovedene tokom 2017	U procesu sprovođenja tokom 2017	Ne sprovedene
Preporuke iz 2015-te godine	Predsedavajući Odbora treba osigurati da je sproveden akcioni plan, pregledani, tačno određuje vremenske rokove i odgovorno osoblje za sprovođenje preporuke u vezi sa upravljanjem imovine.	Da		
Dobro upravljanje	Predsedavajući Odbora treba osigurati da je izradio registar rizika (operativnih i finansijskih) kao sredstva koja testiraju efektivnost sistema finansijskog upravljanja i kontrole u podršci njihovih ciljeva rada.		Registar rizika je izrađen u aprilu 2018. i ostaje izazov upravljanja i nadgledanja ovog procesa.	
Plate i Dnevnice	Predsedavajući Odbora treba osigurati da se poštuju sve procedure za izabranju kandidata u skladu sa zakonima i uredbama na snazi.	Da		
Kapitalna i ne kapitalna imovina	Predsedavajući Odbora treba da razmotri postojeće kontrole u upravljanju imovine. Kontrole u ovoj oblasti treba ojačati kako bi se imovina zaštitila od gubitka ili zloupotrebe.			Nisu preduzete mere.
Komponenta revizije	Preporuke koje su prenete iz 2016 godine	Sprovedene	U procesu sprovođenja	Ne sprovedene
Napredak u sprovođenju preporuka iz prethodne godine	Predsedavajući Odbora treba da osigura jedan revidirani plan koji određuje rokove i odgovorne službenike za sprovođenje preporuka, kao i da sprovede jedan efikasni i formalni proces za nadgledanje sprovođenja preporuka GR-a. Napredak na ovom plana treba da bude razmatran na sistematski način i da se preduzmu pro aktivne mere prema preprekama koje se javljaju tokom sprovođenja.	Da		

Upitnik samo-ocenjivanja	Predsedavajući Odbora treba da identifikuje razloge kašnjenja u procesu upravljanja rizicima i da osigura da do 1 oktobra 2017-te godine odredi odgovorno osoblje i da se postave osnovni dokumenti. Proces upravljanja rizikom treba se razmatrati na sistematski način od strane višeg menadžmenta.		Registar rizika je izrađen u aprilu 2018. i ostaje izazov upravljanja i nadgledanja ovog procesa.	
Proces regrutovanja	Predsedavajući Odbora treba da izanalizira razloge zašto kontrole regrutovanja nisu funkcionisale i da iste ojača kako bi osigurao jedan redovan proces u skladu sa zakonskim propisima. Procesi regrutovanja trebaju da pruže osnovu za konkurenciju i ravnopravno tretiranje kako bi se osigurao izbor profesionalnog osoblja.	Da		
Nedostatak plana za upravljanje ugovora	Predsedavajući Odbora da ojača kontrole javnih nabavki i da osigura da se za svaki ugovor izradi plan upravljanja ugovora na način da se sprovode zakonski propisi.	Da		
Slabosti u upravljanju imovinom	Predsedavajući Odbora treba da revidira postojeće kontrole i da ojača iste kako bi osigurao da identifikovane slabosti budu eliminisane do 1 oktobra 2017-te godine. Generalni Registar imovine treba se ažurirati i izveštaji u vezi imovine se trebaju izraditi u potpunom skladu za propisima Pravilnika.			Nisu preduzete mere.

Dodatak IV: Pismo potvrđivanja

FYR: 226118
DATA: 05.06.18

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo

ZYRA E RREGULLATORIT PËR ENERGJI
REGULATORNI URED ZA ENERGIJU
ENERGY REGULATORY OFFICE

05.Qershor 2018, Prishtinë

LETËR E KONFIRMIMIT

Për pajtueshmërinë me të gjeturat e Auditorit të Përgjithshëm në Raportin e auditimit
për vitin 2017 dhe për zbatimin e rekomandimeve

Për: Zyrën Kombëtare të Auditimit

Të nderuar,

Përmes kësaj shkrese, konfirmoj se:

- kam pranuar draft raportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit për auditimin e Raportit/Pasqyrave Financiare të Zyrës së Rregullatorit të Energjisë, për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2017 (në tekstin e mëtejshëm "Raporti");
- pajtohem me të gjeturat dhe rekomandimet dhe nuk kam ndonjë koment për përmbajtjen e Raportit; si dhe
- brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t'ju dorëzoj një plan të veprimit për zbatimin e rekomandimeve, i cili do të përfshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për implementimin e tyre.

z. Arsīm Janova,

u.d Kryesues i Bordit të ZRRE-së

